

Ruzsai Integrált Községi és Szolgáltató Tér
községi színtér és községi könyvtár
✉ 6786 Ruzsa, Tömörkény tér 1.
📧 e-mail: ruzsamuvhaz@ruzsamuvhaz.hu
☎ Tel.-Fax: 62/285-193

Sánta Gizella polgármester
Ruzsa Község Önkormányzata

Helyben

Tárgy: Beszámoló a Ruzsai IKSZT közösségi színtér és a
könyvtár 2020. évi tevékenységéről

Tisztelt Polgármester Asszony!

A közművelődési és könyvtári szakfeladatok 2020. évi tevékenységéről az alábbiakat terjesztjük elő.

I. Községi színtér

1. Törvényi megfelelés

A közművelődési intézmények szakmai működését, jogi környezetét az 1997. évi CXL törvény a muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről határozza meg. E törvény szerint:

„Biztosítani kell a társadalmi jólétet és a fenntartható fejlődést, elősegíteni az egész életen át tartó tanulást, javítani az életminőséget, továbbá a kulturális örökség helyi és országos védelme érdekében rendelkezni a kulturális javak gyarapításának, megőrzésének, tudományos feldolgozásának, a jövő nemzedékek számára történő átörökítésének és társadalmi hasznosításának általános szabályairól.” Meghatározza a települési önkormányzat kötelező feladatának tartalmát, mely szerint az önkormányzat biztosítja a közművelődési alapszolgáltatások hozzáférhetőségét minden társadalmi csoport részére. A törvény ezzel bevezeti a közművelődési szolgáltatás fogalmát, amely jogszabályi garanciát jelent a közösségi művelődési szolgáltatások minőségi biztosítására. Ezzel együtt Ruzsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 9/2019. (VI.27.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról, valamint több más szabályzat, előírás alkalmazásával láttatja el kulturális szolgáltatásait.

Önkormányzatunk 6 alapszolgáltatást vállalt, amelyek közül az első kötelező, a többi önként teljesítendő.

- 1. művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,**
2. a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
3. az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
4. a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,

5. az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
6. a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

A feladatellátáshoz szükséges költségeket, technikai és személyi háttérrel állami támogatásból és túlnyomórészt helyi forrásból biztosítjuk.

2. A közművelődési szakfeladat

A közösségi szintér 2020. évi közművelődési munka- és rendezvényterve alapján végeztük tevékenységünket.

Az első negyedév a programalkotás és az előző év összegzése, statisztikai adatszolgáltatásának időszaka. Márciustól a pandémia okozta bezárás súlyosan érintette terveinket. Sem a csoportokat, klubokat fogadni, sem az eseti előadásokat, programokat nem lehetett megtartani. A bezártságot kihasználva a sok embert kívánó könyvtári állományellenőrzést oldottuk meg. Az épület és udvar karbantartása is jól haladt ebben az időszakban. Sajnos a nyár elejére, nyitás után sem jött vissza minden kisközösség. Látogatóinknak nyárra kevésbé tervezünk konferenciát, ismeretterjesztő előadást, így az elmaradtakat sem helyeztük át új időpontra. A lakosság helyi szokásait figyelembe véve kicsi az esély a rentábilis rendezvények megtartására a mezőgazdasági elfoglaltság fő szezonjában, a nyaralás időszakában. A veszélyhelyzet szigorú előírásai nagyban sújtották a közművelődési tevékenység alapvető formáját, a személyes jelenlétet.

Az őszi új évad biztató elindulása novemberig tartott. Ismét ki kellett zárunk a látogatókat az épületből. Minden program, amelyet szerettünk volna, az az online térbe szorult, virtuális találkozássá változott. Egy másfajta tevékenység, személytelen kapcsolattartás zárta múlt évi munkánkat.

2.1 Személyi és tárgyi feltételek

A közalkalmazottak létszáma a közművelődési szakfeladaton 2020-ban 1,5 fő, ebből 1 fő közművelődési szakember és 1 fő 4 órás ügyviteli alkalmazott. Az ügyviteli alkalmazott részére a Közművelődési és közönségkapcsolati szakember (Közművelődési szakmairány) OKJ-s képesítés megszerzése áthúzódik a 2021-es év végére.

A fentebb említett törvény kötelezettségeket ró ránk a közösségi szintér működtetésének technikai háttérének előírása terén is. A rendezvényekhez, közösségek munkájához szükséges hangosítás, fény- és számítástechnikai eszközök beszerzése az évente kiírásra kerülő Érdekeltség-növelő támogatásból történik. A 2019-es évről áthúzódó támogatás igénybevétele 1 000 000 forintos önerő mellé 1 668 000 Ft-ot kötöttünk le a nézőtéri és színpadi függönyök cseréjére, valamint a színpadra és a főbejáratához tárolószekrények, polcokat beszerzésére. Mindkét beruházás teljesítése áthúzódott a 2021-es év elejére. Emellett az egyéb rendezvények elmaradása során keletkezett megtakarításból tatami szőnyeget vettünk 321e Ft saját erőből, amely több programunkon is jó szolgálatot tehet.

2.2 Rendezvényszervezés

A munkatervünkből megvalósult programok főleg a színházi előadásokat jelentették. A hagyományos tervezet minden évben kiegészül új elemekkel, témakörökkel, illetve változtatunk, megszüntetünk régi, kevésbé vonzó eseményeket.

A magyar kultúra napján és az általános iskolásoknak zenés előadásokat nyújtottunk még az év elején. Az őszi évadban kaptunk minimális ráfordítással 2 előadást. A Déryné Programiroda segítségével a Szálkák c. Feledi Projekt, valamint a bácsfeketehegyiek színházi előadását. A márciusi

nőnap még megrendezésre került, de nemzeti ünnepünkre már nem a szokásos módon emlékeztünk. A falu 70 éves fennállására nagyobb kiállítást szerettünk volna, de a kulturális szektor lezárása miatt a közösségi oldalunkra szorultunk néhány régi fotó és a hozzáfüzött kommentek keretében. Községi rendezvényeink között az augusztus 20. és az október 23. mellett a II. világháború lengyel és magyar áldozataira emlékeztünk személyes jelenlétünkkel. Az advent, az idősök

köszöntése és az év újszülötteinek köszöntése, műsora az online felületen valósult meg. A tervek megvalósítása így számszerűen lényegesen lecsökkent. A látogatók száma egy-egy Facebook megjelenésnél viszont nagyobb létszámot tükröz. A digitalizálás és az interneten való megjelenés nagyobb szerepet kapott ebben a helyzetben.

Az egészségvédelemhez kötődően a veradások megtarthatóak maradtak. A részvétel azonban itt is csökkenést mutat.

Filmvetítés az egyedi rendezvények közé került munkánkban. A rövid nyári időszakra korlátozva 2 alkalommal tartottunk gyermekmozit. Nagyon sikeres délutáni elfoglaltságnak sikerült a két alkalom, amelyen 32 fő vett részt összesen. A szokásos 3 napos gyermektábor a nyáron hiánypótló elfoglaltságot jelentett a kevés szabadsággal bíró szülőknek. Szívesen hagyták volna nálunk még több napra a kisdíjakokat.

Rendezvényeink számszerű adatai az 1. sz. mellékletben láthatóak.

2.3 Kisközösségek

Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása alapfeladatunk egyik eleme. Klubok, szakkör jellegű foglalkozások kötik le minden hétköznapi délután a nagytermünket. Ahogy azt az alapszolgáltatásaink vállalásánál megfogalmazza a törvény, elősegítjük a művelődő közösségek létrejöttét, helyszínt biztosítunk és szakmai vezetőt a munkájukhoz. A korábbi évektől megfigyelhető fejlődés érezhetően megakadt. Márciusig minden foglalkozás működött a hagyományos módon. A bezárás utáni nyitást követően a zumba júniusig, a majorette és a fitness órák július végéig működtek, majd szeptembertől a jóga és a néptánc is újraindult novemberig. A csoportlétszámok csak a majoretteseknél maradtak meg, egyébként mindenütt kevesebben jöttek vissza. Kellő mennyiségű felkészülés nélkül nem tartották meg azokat a bemutatkozásokat, összejöveteleket, amelyek korábban rendszeresen működtek. A majoretteseknek a mórakalmi, kiskunmajsai csoportokkal közös tábor lehetőségével próbáltuk pótolni a versenyek hangulatát.

Hiányoztak azok az események, ahol pl. az 50 Feletti Klubja szokott segíteni a lebonyolításban. Korábban a kézművesek segítettek az adventi koszorú díszének elkészítésében, most őket is nélkülöznünk kellett. A Babamama klub egyáltalán nem tudta megtartani összejöveteleit.

A lehetőségek szerint működtek csoportjaink és igyekeztek együtt maradni. Aki tudott, minimális lehetőségként áttért az online elérésre,

hogy a gyakorlás folyamatos maradjon. A majoretteseink online versenyen is indulni tudtak, amelyen 2. helyezést értek el kategóriájukban. Még az őszi évad kezdetén két újonnan alakult csoporttal (Színjátszó, Safari Dance) bővítettük a közösségek számát. Összesen 12 különböző klub, tanfolyam, szakkör tevékenykedett 2020-ban a közösségi színtérben. Ismeretszerző, alkotó tevékenységük a továbbiakban is fontos eleme kulturális munkánknak. Reméljük, a jövő visszaadja nekünk a közösségi lét örömét.

2.5 Szolgáltatások

Az év első 3 hónapja a külső szervezetek, intézmények farsangi mulatságainak időszaka volt. Főleg bálakat, közgyűléseket tartottak hétvégenként. A nyáron és a kora őszi időszakban lakodalmaknak tudtunk helyet biztosítani. A veszélyhelyzet megszorításai által ezek az események torlódtak, szinte minden hét foglalttá vált.

Szolgáltatásaink része a különféle terembérletben megvalósuló helyiség és eszközbérleti tevékenység. A vásároktól a külső szervek felnőttképzéséig, több funkció is megjelent. A

napelemet szerelő cég bemutatkozó előadásától a kincstárjegy vásárlás előnyéig, az ovis farsangtól a születésnap összejövetelig, széles skálán mozgott szolgáltatásaink megnevezése. Egy-egy teremkénti díjban megnyilvánuló kezdő és haladó, a résztvevőknek teljesen ingyenes nyelvtanfolyam zajlott egész évben, heti 4 napon át használva kistermünket. A napi rendszeres elfoglaltságok mellett a szolgáltatásokra fordítható idő együtt alkotják az épület kihasználtságát.

II. Közgyűjtemény

Ruzsa Község Önkormányzata Községi Könyvtár 2020. évi beszámolója

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

A 2020-as évben a pandémiás helyzet miatt sajnos csak 4 alkalommal volt szerencsénk könyvtári programok megvalósítására, ezeken összesen 66 fő vett részt.

Évek óta nagy sikere van a könyvtári kézműves foglalkozásoknak, melyek minden alkalommal valamilyen évfordulóhoz/alkalomhoz kötődnek. A tavalyi év folyamán a – minden évben megrendezésre kerülő – nyári tábort is kézműves foglalkozással színesítettük és újjátásként nagy sikere volt a Szabadulószoza nevű játéknak, ahol a gyerekek azt a feladatot kapták, hogy könyvtárhasználati ismeretek segítségével (játékosan) „szabaduljanak ki” a könyvtárból.

2016-ban került fel először a programjaink listájára a Könyvfaló játék az általános iskolások körében. A játék sikere töretlen, ezért 2020-ban is elindítottuk ugyan, de a csillaggyűjtés 2020-ban sajnos a világjárvány miatt csak félig valósult meg.

A vírushelyzet Ruzsán is jelentősen befolyásolta a programok/rendezvények sikerességét, a nyári nyitást követően is azt tapasztaltuk, hogy óvatosabbak az emberek a rendezvényeket illetően.

A „Házhoz megy a könyvtár” szolgáltatásait viszont – szintén a kialakult helyzet miatt - már egyre többen igénybe vették.

2. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

Ruzsa Község Önkormányzata könyvtára általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtár. Fenntartásáról az Önkormányzat gondoskodik.

Főbb tevékenységei közé tartozik:

- Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
- Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
- Könyvtári szolgáltatások / a könyvtár gyűjteményének helyben történő használata, dokumentumok kölcsönzése, más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérése, Országos Dokumentum - ellátási Rendszer használata, helytörténeti, helyismereti információk és dokumentumok gyűjtése, tájékoztató szolgáltatás nyújtása/.

A könyvtár az olvasók és a mai kor igényeinek megfelelően fejleszti és bővíti állományát, nagy hangsúlyt fektetve a legfrissebb dokumentumok beszerzésre.

A Községi Könyvtár Szakmai tevékenységét a felhasználói igények figyelembevételével végzi, szem előtt tartva működéséhez az alábbi jogszabályokat:

- Az 1997. évi CXL törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről,
- A 120/2014. (IV. 8.) Kormányrendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről,
- Ruzsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 20/2013. (VI.27.) sz közművelődési rendelete.

3. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

A 2020-as évre az év eleji költségvetés és munkaterv megalkotásakor eredetileg sokkal több programot terveztünk. Szerettünk volna minden korosztályt megszólítani egy-egy rendezvénnyel. Terveink között szerepelt egy író – olvasó találkozó Vig Balázssal, vagy pl. a szeptemberi Magyar Népmese Napjára játékkal készültünk volna. Sajnos ezek a programok mind elmaradtak a vírushelyzet miatt.

Összességében elmondható, hogy teljesen át kellett szervezni az egész tavalyi munkatervünket. Időarányosan minden hónapra terveztünk játékokat, találkozókat, ezeknek sajnos csak 1/3-a valósult meg ténylegesen.

Terveink közt van a művelődési házzal közös honlapunk, ahol községünk régi fotói is helyet kapnak majd, melyeket korábban már beszkeneltünk. Sajnos ezek a szerver gépünk meghibásodása során teljes egészében elvesztek, így terveink között szerepel ezeket újra digitalizálni.

4. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

Ruzsa Község Önkormányzatának köszönhetően a 2020-as évben összesen közel 500.000,- Ft értékben, 207 dokumentummal sikerült gyarapítani a könyvtár állományát, így ismét a legújabb és legfrissebb dokumentumokat kaphatták kézbe az Olvasók. Amennyiben a könyvtárhasználók igényt tartottak még állományban nem lévő könyv beszerzésére, úgy azt 2-3 napon belül már szintén kölcsönözhatték a tavalyi évben is.

A cd-k, dvd-k kölcsönzésére egyre kevesebb az igény, ezért a tavalyi év folyamán ezekből már jóval kevesebb került beszerzésre, mint a korábbi években.

A könyvtárból 7 féle folyóirat kölcsönözhető. Évek óta ugyanazon lapokat vehették kézbe az Olvasók, ezért 2021-től új lapok is várják már a könyvtárba betérőket.

Könyvtárunk állományát a Corvina integrált könyvtári rendszerben tárja fel. Meglévő állományunk jelenleg kb. 95%-ban elektronikusan feldolgozott.

5. SZOLGÁLTATÁSOK

Minden évben igyekszünk a helyi igényeknek megfelelő rendezvényekkel várni a könyvtárhasználókat és figyelembe venni azt is, hogy minden korosztály találjon magának érdekes programot, olyat, amiért valóban érdemes betérni hozzánk. Ezek a programok nem vonzanak ugyan tömegeket, de a visszajelzések alapján mégis sikeresnek bizonyulnak. Akik részt vesznek rajta, kivétel nélkül mindig pozitív élményekkel távoznak.

A tavalyi évben a járványhelyzet miatt csak 1 felnőttnek szóló találkozóval tudtunk kedveskedni, a többi program mind a fiatalabb – leginkább gyermek – korosztályt célozta meg, hiszen ezeket mind nyáron tudtuk csak megszervezni, amikor is szinte csak ők az elérhető korosztály.

A könyvtár természetesen rendelkezik facebook oldallal, ezen a felületen igyekszünk minden nap valamilyen érdekességet megosztani, akkor is, ha éppen nem áll módunkban rendezvényt szervezni.

Az országos bezárásokat követően mi is Könyvtárpontként működünk és lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk minden Olvasót kiszolgálni, időseknek pl. házhoz vinni a kért dokumentumokat, maximálisan betartva a higiénés előírásokat.

2020-ban szinte kizárólag a közösségi platform volt az egyetlen hely, ahol az Olvasókkal tartani tudtuk a kapcsolatot. Itt osztottuk meg a linket is, amely felületre otthonról kattintva is el tudják érni az érdeklődők az adatbázisunkat, ahol kedvükre böngészhetnek az állományunkban azóta is.

Szolgáltatásaink:

- Kölcsönzés: könyvek, magazinok, folyóiratok, DVD-k, CD-ROM-ok, CD-k,
- Helyben használat: kézikönyvek, lexikonok, folyóiratok, napilapok, képeskönyvek,
- Könyvtárközi kölcsönzés: Országos Dokumentum-ellátási Rendszeren keresztül,
- Közhasnú információk szolgáltatása,
- Fénymásolás, nyomtatás, szkennelés,
- Internet használat /3 asztali gép áll az olvasók rendelkezésére/
- Születésnapú újság szerkesztése
- Gyengénlátók számára kialakított állomás /2013-as könyvtári pályázatból került

beszerzésre/

- „Házhoz megy a könyvtár” – dokumentumok igény szerinti házhozszállítása mozgásukban korlátozottaknak.

- Tanév során könyvtári órák, rendhagyó foglalkozások szervezése óvodások, iskolások részére.

A ruzsai könyvtár az internetes közösségi oldalon (facebook) túl rendszeresen jelentkezik könyvajánlóval a Ruzsai Hírek hasábjain. Ezeken a hirdetési felületeken át érezzük a legcélravezetőbbnek a népszerűsítést, hiszen talán ezeken a médiumokon keresztül juthat el minden korosztályhoz a gondolatunk.

A tavalyi évben példaértékű összefogás alakult ki a könyvtárak között. Rengeteg jó ötlettel álltak elő a könyvtárosok az online platformokon, több alkalommal kerestük fel mi is a számunkra érdekes ötletek kapcsán a különböző könyvtárakat és érdeklődtünk, hogy ők hogyan valósították meg az adott játékot/vetélkedőt. Mindenki szívesen segített és örömmel engedte, hogy „lopjuk” az ötletét.

A Somogyi-könyvtár több alkalommal is kitalált és megvalósított egy-egy ötletet, melyhez bevonta a települési könyvtárakat is, pl. online verselés.

Ezekhez örömmel csatlakoztunk.

III. Gazdasági tevékenységünk

Éves költségvetésünket a programtervhez rendelve fogadta el a Képviselő-testület. A tervezetteket lényegesen kevesebb eseménnyel valósítottuk meg a fent jelzettek következtében. Az oktatók, előadók tiszteletdíja, megbízási díja és a működési feltételek kiadásai alkották költségvetésünk nagyobb hányadát. Eszközbeszerzés, fejlesztési kiadás minimális mértékben jelent meg mérlegünkben.

Alapfeladataink ellátása során kevés bevételt eredményeztek a tagdíjak, belépődíjak. Terem- és eszközbérleti mutatóink viszont majdnem elérték az előző évit annak ellenére, hogy huzamos ideig nem lehetett bejönni az épületünkbe sem.

IV. Összegzés

A közösségi szintér közművelődési alapszolgáltatásai, a települési könyvtár a statisztikai eredményeket látva sokkal kisebb látogatottságot ért el, mint más években. Éves munkatervünk helyett az időarányosan és szabályozások szerint megtartható rendezvényeket hoztuk létre. A kulturális szolgáltatások közösségben történnek, akár könyvtári, akár közművelődési területről beszélünk. Az online tér lehetőségeit a tavasztól kezdődően igyekeztünk kihasználni, beépíteni munkánkba. Mivel erre több számítógépes ismeret és különféle szoftver használata, ismerete szükséges, csak részben sikerült átültetni az eseményeket a virtuális térbe.

A látogatók elől elzárt időszakban a könyvtár leltározása és az épület rendbetétele hasznos munkát jelentett dolgozóinknak. A következő évi programokra való felkészülésként igyekeztünk minél használhatóbb, szebb helyet kialakítani a betérők magas színvonalú ellátásához. Az elért közel 14 ezer közművelődési látogató, a 3800 db kölcsönzött könyv mégis sikeres számadatként mutatja eredményeinket. Eszerint Ruzsa teljes lakossága kb. 6-szor megjelent a közösségi szintérben, valamint 1,58 db könyvet elolvasott az év folyamán. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy a szolgáltatásainkat átdolgozzuk, s egy hasonló helyzetben tudjunk rögtön reagálva tanítani, szórakoztatni, szolgáltatásainkat eljuttatni a lakosságnak.

Reméljük, a jövőben minden nap személyesen betérhetnek majd a látogatók és örömmel, egészségesen vehetik ki részüket a nekik kínált eseményekből, könyvtári dokumentumokból.

Köszönjük a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a közművelődési és közgyűjteményi szakfeladatok fenntartásával, fejlesztésével és működtetésével hozzájárult a település kulturális életének jobbításához.

Mindezek alapján a Tisztelt Képviselő-testület elé terjesztjük a következő

H a t á r o z a t i   j a v a s l a t   -(ot)

Tárgy: Beszámoló a közművelődési, közgyűjteményi tevékenységekről.

1./ Ruzsa Község Képviselő-testülete a közművelődés és könyvtár által előterjesztett 2020. évi beszámolót megtárgyalta, azt változtatás nélkül jóváhagyja.

Ruzsa, 2021. június 24.

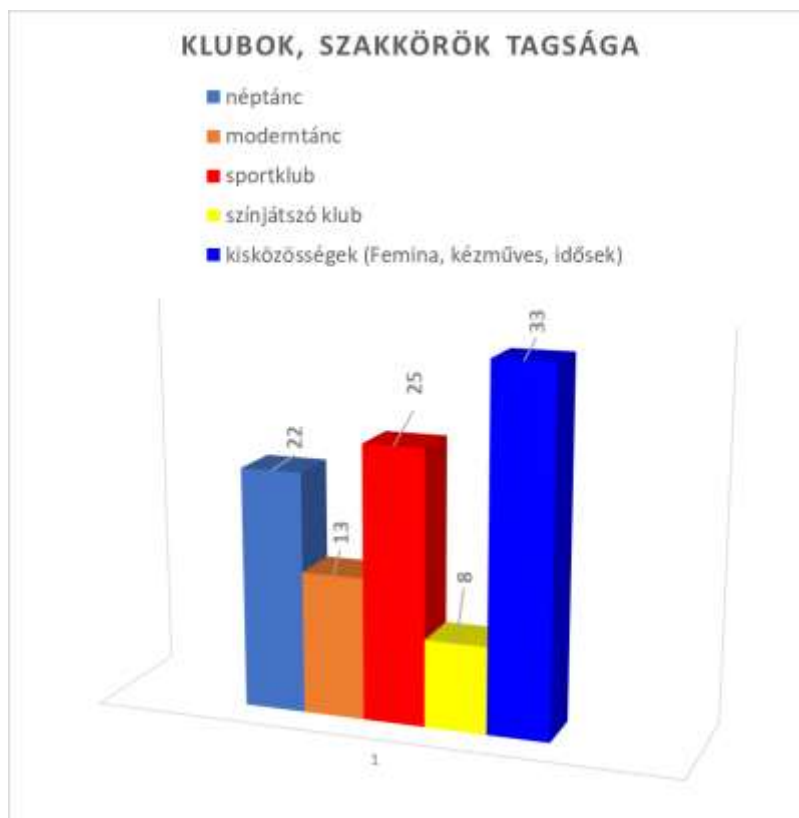
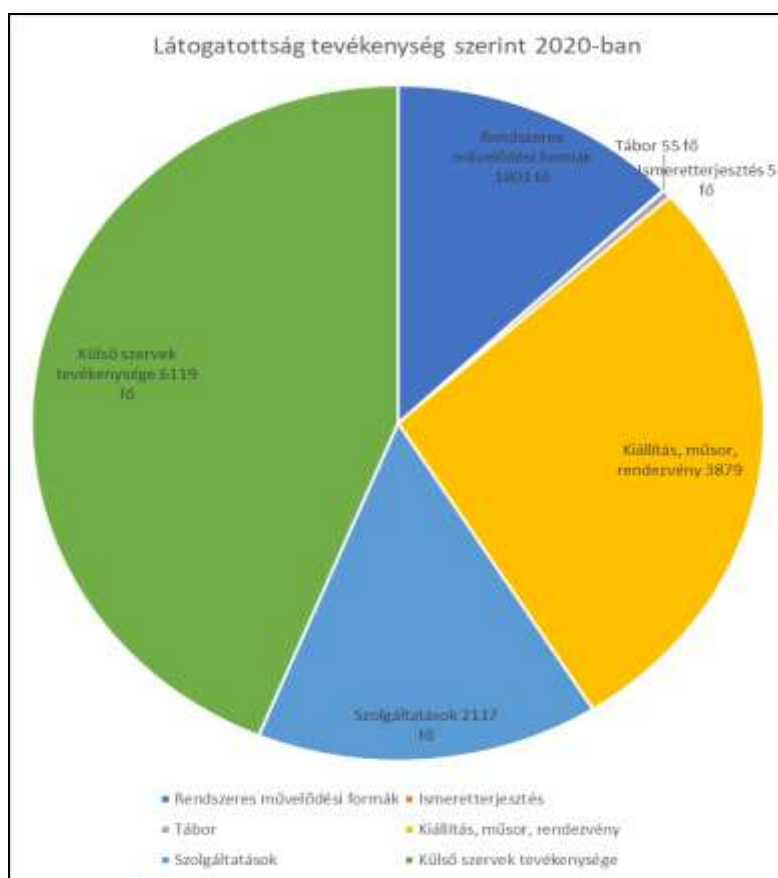
Vörös Tiborné
közművelődési szakember

Császár Ágota
könyvtáros

Közművelődési adatok szemléltető ábrái

Összes látogató (rendezvények, klubok, szakkörök) 2020-ban 13976 fő

Képek könyvtári rendezvényekről

